

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Coen van Barneveld	Datum	10 maart 2026
E-mail	Coen.van.barneveld@utrecht.nl	Kenmerk	34106117
Type brief	Aanbiedingsbrief	Onderwerp	Jaarverslag Commissie Omgevingskwaliteit
Bijlage(n)	1	Beleidsveld	Ruimtelijke Ordening

Geachte leden van de raad,

Met deze raadsbrief ontvangt u een terugkoppeling van de activiteiten van de Commissie Omgevingskwaliteit Utrecht (COU) in 2025. Daarnaast informeren we u over de wijze hoe wij als college zijn omgegaan met de uitgebrachte adviezen over 2025.

Sinds [2024](#) ontvangt u elke twee jaar een beknopt jaarverslag. In het tussenliggende jaar ontvangt u een uitgebreide verslaglegging van de werkzaamheden van de commissie met daarin inzicht in de samenstelling, een reactie op beleidsmatige ontwikkelingen (Omgevingswet, Welstandsnota), de samenwerking met Kwaliteitsteams in gebiedsontwikkelingen, bijzondere bouwplannen en trends. In 2026 ontvangt u dus een beknopt jaarverslag over 2025; in 2027 ontvangt u het uitgebreide verslag over 2025-2026.

Samenvatting/toelichting

De Commissie Omgevingskwaliteit Utrecht (COU) is een onafhankelijke commissie die het Utrechtse gemeentebestuur adviseert over aanvragen voor een Omgevingsvergunning en over de ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving. De advisering heeft betrekking op welstandsaspecten, monumentenzorg/cultuurhistorie, stedenbouw, inrichting van de openbare ruimte en duurzaamheidsaspecten.

De commissie heeft de taak om integraal te adviseren over de meer complexe bouwplannen, beeldkwaliteitsplannen en gebiedsontwikkelingen. De commissie voerde in 2025 circa 100 gesprekken met ontwerpteams en aanvragers, waarbij de energie erop gericht is om op een prettige en soepele manier samen tot vergunbare plannen te komen. Het aantal gesprekken dat de commissie jaarlijks voert is redelijk constant. In 2025 is wel intensiever gewerkt met de subcommissie Erfgoed. Het aantal plannen dat door deze subcommissie is behandeld is aanzienlijk toegenomen. Terugkijkend op het commissiejaar 2025 stelt de commissie dat de ontwikkelingen interessant waren en de productie fors. Ze constateert dat er hard gewerkt wordt aan de stad en dat de plannen tot stand komen via een prettige en kritische dialoog. Ook constateert ze dat de meerwaarde van de

Burgemeester en wethouders

Datum 10 maart 2026
Ons kenmerk 34106117

integrale en vroegtijdige benadering steeds zichtbaarder wordt. Een ontwerpbenadering vanuit een samenhang tussen verschillende thema's (openbare ruimte/landschap, ruimtelijke beleving, architectuur en cultuurhistorie) loont en de toets hierop door de commissie leidt daadwerkelijk tot een hogere omgevingskwaliteit.

Omgaan met uitgebrachte adviezen

De commissie adviseert en het college besluit over aanvragen voor een omgevingsvergunning. Dit gebeurt, bij mandaat, via Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH). In 2025 werden door of namens de commissie in totaal **2509** adviezen uitgebracht. Dit is 10% meer dan in 2024 toen in totaal 2257 adviezen werden uitgebracht. We bezien deze stijging als een positieve ontwikkeling. De stad groeit en het werken met de subcommissie Erfgoed werpt zijn vruchten af. Daarnaast adviseert de commissie in de geest van de Omgevingswet vroeger in het proces. Het aantal vooroverleggen is hierdoor toegenomen en dit leidt tot een soepeler traject in de behandeling van de vergunningaanvragen. Ook worden tussentijdse adviezen beter dan voorheen geregistreerd. In de bijlage met resultaten over 2025 wordt dit nog nader toegelicht.

In de Omgevingswet is opgenomen dat het college gemotiveerd kan afwijken van een advies. Wij moeten bij onze beslissing op een vergunningaanvraag immers meerdere belangen afwegen. Over de jaren heen hebben wij zelden afgeweken van een advies. Vaak blijkt het mogelijk om met planaanpassingen tot een plan te komen waarbij meerdere belangen worden gediend. Met betrekking tot de welstandstoets en de toets bij monumenten danwel cultuurhistorisch waardevolle bebouwing hebben wij in 2025 alle adviezen van de commissie overgenomen. Het is niet nodig gebleken om van adviezen af te wijken.

Wij waarderen het werk van de Commissie Omgevingskwaliteit Utrecht en wij willen de kansen die er zijn benutten om tot betekenisvolle en aantrekkelijke (hoogwaardige) nieuwe ontwikkelingen te komen. We onderschrijven de wens van de commissie dat er een impuls komt op het stimuleren van gezichtsbepalende projecten en toekomstige 'iconen'. Ook de opmerking van de commissie over een verdere uitwerking van de Stedenbouwwisatie tot een 'Stadplan' kan betrokken worden bij de verkenning naar een mogelijke doorontwikkeling van de Omgevingsvisie en/of de Ruimtelijke Strategie Utrecht (RSU). In de raadsbrieven [Evaluatie en implementatie Omgevingswet](#) en [Verkenning doorontwikkeling Omgevingsvisie Utrecht](#) uit februari 2026 worden ontwikkelingen rondom het vergunningenproces, de transitie van de Welstandsnota naar de Nota Omgevingskwaliteit en de mogelijke doorontwikkeling van de Omgevingsvisie toegelicht. De observaties van de commissie, zoals die zijn opgenomen in de 'Resultatenbijlage' steunen ons in de te zetten vervolgstappen. Deze zullen ambtelijk worden meegenomen in de lopende projecten.

In juni 2026 loopt de zittingstermijn af van 4 leden van de Commissie Omgevingskwaliteit Utrecht. We informeren u over de (her)benoeming van de leden van de commissie in Q2. Daarnaast blijven we u op de hoogte houden van de ontwikkelingen en resultaten, waaronder het uitgebreide jaarverslag in 2027.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,